

KARKONOSZE KORKONTOI RIESENGBIRGE

NR 7

ISSN 1641-9219

2008

MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI W KARPACZU

INSTYTUCJA KULTURY SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Muzeum w Karpaczu na dawnych pocztówkach

OD WYDAWCY

Piąty rok działalności Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu instytucji kultury Samorządu Województwa Dolnośląskiego należy podsumować jako bardzo udany. W okresie tym dokonano dalszych zmian na wystawie stałej w części poświęconej turystyce karkonoskiej z przełomu XIX/XX wieku.

Zorganizowano pięć nowych wystaw czasowych oraz trzy wystawy za granicą: w Czechach – Praga i w Niemczech – Berlin i Schwerin. Zbiory muzeum powiększyły się poprzez zakupy, jak i otrzymane dary od osób prywatnych. Szczególnie cenny jest dar wielokrotnego złotego medalisty igrzysk olimpijskich Roberta Korzeniowskiego.

Przygotowano i wydano jedenaście pozycji wydawniczych w łącznym nakładzie 15 600 egz., w tym nowy „Przewodnik po wystawie stałej Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu”, jak i bardzo atrakcyjnie wykonany plakat oświatowy.

Muzeum zrealizowało program operacyjny „Mecenas 2007” – „Poznanie Karkonoszy to poznanie ich historii – digitalizacja zbiorów Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu i ich prezentacja na stronie internetowej” – www.muzeumsportu.dolnyslask.pl.

Bardzo znacznie wzrosła też ilość zwiedzających muzeum w odniesieniu do roku poprzedniego, aż o 28, 34% ogółu zwiedzających!

W dniu 30 kwietnia 2007 r. odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Muzeum Sportu i Turystyki powołanej przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego.

Najważniejszą sprawą jaką udało się załatwić w 2007 roku, to uregulowanie stanu prawnego gruntów i budynków muzeum. Od Wojewody Dolnośląskiego otrzymano uprawomocnioną Decyzję SP.3.U.7720-5/07 z dnia 22 lutego o stwierdzeniu nabycia z mocy prawa z dniem 26 czerwca 1992 r. przez Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie prawa użytkowania wieczystego na okres 99 lat gruntu zabudowanego, stanowiącego własność Skarbu Państwa. W dniu 8 maja 2007 r. Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu wniosło do Sądu Rejonowego VI Wydział Ksiąg Wieczystych w Jeleniej Górze wnioski o nabycie z mocy prawa – prawa użytkowania wieczystego gruntów i własności budynków w Karpaczu, przy ul. M. Kopernika 2, obręb Nr 0004 Karpacz, oznaczonych w ewidencji gruntów i budynków:

- 1/działka nr 279 o pow. 0, 2681 ha,
- 2/działka nr 505 o pow. 0, 1900 ha.

W dniu 5 września 2007 r. otrzymano „Zawiadomienie” o dokonaniu powyższych czynności. Dzięki temu uporządkowano prawa własności gruntów i budynków Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu.

ZBIGNIEW KULIK
DYREKTOR
MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI

KORKONTOI

S P I S T R E Ś C I

Wystawa stała	4-5
Wystawy czasowe	
Karkonosze zimą	6
Regiony świata – Kuba	7
La Petite France – Strasbourg	8
Pamiętki turystyczne z Karkonoszy	9
Koleje w Karkonoszach	10-11
Wystawy czasowe poza muzeum	
Zakochałem się w Karkonoszach	12
Spojrzenia na Alzację	13
Tadeusz Różewicz w Karkonoszach w Instytucie Polskim w Pradze	14-15
Zbiory muzealne	16
Dar Roberta Korzeniowskiego	16
Wydawnictwa muzeum w 2007 r.	16
Program operacyjny „Mecenas 2007”	17
Frekwencja w muzeum w 2007 r.	18
Goście w muzeum	19
Rada Muzeum Sportu i Turystyki	20-21
Działalność oświatowo – kulturalna	22
Sprawy administracyjno – gospodarcze	22
Zatrudnienie w muzeum	22

MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI W KARPACZU

INSTYTUCJA KULTURY SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

58-540 Karpacz

tel./fax: 075 76 19 652

www.muzeumsportu.dolnyslask.pl

Redaktor: Zbigniew Kulik

Skład, łamanie i przygotowanie do druku: JAREMEN PRESS

Karpacz, październik 2008 r.

Nakład 500 egzemplarzy

WYSTAWA stała

Na wystawie umieszczono nowe podpisy w wersji polskiej, angielskiej oraz niemieckiej. Przyczyniło się to do podniesienia jej atrakcyjności dla turystów zagranicznych. Przy wejściu do pierwszej sali ekspozycyjnej, na specjalnym wieszaku, znajdują się opisy ekspozycji w języku angielskim i niemieckim. Zmieniono dalszą jej część poświęconą „Genezie i rozwojowi turystyki w Karkonoszach” – cały segment poświęcony „Turystyce XIX wiekowej i z początku XX w.” Zdemontowano stare, bardzo mocno zużyte płyty szklane podklejone płótnem z reprodukcjami i tekstem, a na ich miejscu zamontowano na specjalnie przygotowanym stelażu nowe tafle z tworzywa sztucznego, z reprodukcjami dawnych grafik i fotografii z nowym tekstem. Pośrodku umieszczono monitor telewizyjny podłączony do komputera, na którym jest możliwość prezentacji multimedialnych poświęconych między innymi historii turystyki.

W dziale „Z dziejów sportów zimowych” przeprowadzono prace mające

➤ Fragment ekspozycji „Z dziejów sportów zimowych”

na celu jej dalszą zmianę. Do zakupionych gablot przygotowano nowe scenariusze ekspozycji; wykonano i umiesz-

czono fotogramy, archiwalia i eksponaty oraz teksty w następujących tematach:

➤ Wystawa stała – „Z dziejów sportów zimowych”

➤ Fragment ekspozycji „Turystyka XIX/XX w.”

➤ Maciej Abramowicz – naczelnik Grupy Karkonoskiej GOPR

Towarzystwo Karkonoskie – RGV (1880 – 1945).

Sporty zimowe w Karkonoszach (historia do 1945 r.),

Skoki narciarskie – historia i współczesność.

W drugiej połowie 2007 roku zakupiono dalszych pięć gablot, w których przedstawiono tematy związane wystawą „Z dziejów sportów zimowych”:

- Saneczkarstwo kobiet,
- Saneczkarstwo mężczyzn,
- Bobsleje,

- Klub Sportowy „Śnieżka” w Karpaczu,
- Historia „Biegu Piastów”, Euroloppet i Worldloppet.

Projekt tych zmian został wcześniej przedstawiony nowo powołanej Radzie Muzeum Sportu i Turystyki w 2007 roku.

Na wystawie postawiono w celach edukacyjnych manekina ubranego w kompletny strój przewodnika sudeckiego oraz ratownika górskiego. Ubiór przewodnika подарowany został przez Antoniego Witczaka, a ratownika przez Macieja Abramowicza

Naczelnika GOPR Grupa Karkonoska w Jeleniej Górze.

Na ekspozycji stałej zamontowano dodatkowo cztery kamery telewizyjne, które podłączono do istniejącego systemu telewizji przemysłowej.

Ze względu na duży ruch turystyczny w budynku muzeum i znaczne zniszczenia drewnianych podłóg, które odnowiono przed 3 laty, zdecydowano się na zakup specjalnych chodników i ich położenie na salach ekspozycyjnych na parterze budynku.

Fot. Janusz Jaremen

KARKONOSZE zimą

➤ Zbigniew Kulik - autor wystawy

W dniu 6 stycznia 2007 roku w muzeum otwarto wystawę fotograficzną Zbigniewa Kulika „Karkonosze zimą”. Na wystawie pokazano 30 dużych fotogramów ukazujących wyjątkowy nastrój zimy w tych górach. Jeden z pierwszych zwiedzających w wyłożonej „Księdze pamiątkowej” zapisał: „Na takie zdjęcia czeka się całe życie. Panu się to udało”.

W wydany do wystawy katalogu znany fotografik Jacek Jaworski napisał;

Są cztery pory roku i można tylko sprzeczać się, która z nich jest piękniejsza? Czy jest to wiosna, kiedy przyroda budzi się do życia? A może lato, kiedy dojrzewają owoce roślin i drzew? Czy też jesień, spowita wspaniałymi kolorami przyrody? Ale zupełnie wyjątkowa jest zima, szczególnie w takich górach jak Karkonosze.

Położone w samym centrum naszego europejskiego kontynentu Karkonosze są górami wyjątkowymi, ukształtowanymi przez matkę naturę setki milionów lat temu. Nie są one małe, ale znowu nie aż tak wysokie, chociaż jak to pisano w dawnych przewodnikach; są to góry nieba sięgające! Przyciągały one uwagę zarówno stałych mieszkańców, jak i przyjezdnych już od wielu stuleci. Opisywane są w setkach przewodników, przedstawione na dawnych rycinach, miedziorytach, czy później na fotografiach.

Fotografik Zbigniew Kulik z Karpacza prezentuje na tej wystawie zestaw swoich prac zatytułowany „Karkonosze zimą”. Tym razem autor wybrał jedną z najpiękniejszych pór roku jaką jest z całą pewnością zima i postawił sobie za zadanie pokazanie jej wyjątkowego charakteru - ich zimowego nastroju. Nie ma tutaj charakterystycznych widoków i obiektów. A nie było to zadanie łatwe, bowiem aby je zrealizować należało wcześniej poznać te góry i to nie tylko pod względem geograficznym. Trzeba było wiedzieć, co będzie się dziać, gdzie i kiedy? Ale tutaj bardzo pomogła mu wieloletnia ich obserwacja, no i czasami odrobina szczęścia. Ale szczęście się ma, jak mówi też i sam autor, jak się do niego wychodzi, bowiem samo czekanie nie daje żadnych pozytywnych rezultatów. No i dzięki temu szczęście mu dopisywało, czego końcowym efektem są te prezentowane prace.

Zestaw tych zdjęć jest zupełnie wyjątkowy i niepowtarzalny. Można fotografować te same miejsca i obiekty, ale nie można ukazać takiego samego zimowego nastroju w ten sam sposób, w jaki je ukazuje Zbigniew Kulik. Ale nawet i to najpiękniejsze zdjęcie nie może zastąpić samego przebywania w tych górach.

Wystawa ta po raz pierwszy prezentowana była w ramach obchodu „Dni Kultury Śląskiej” w Niemczech w Reichenbachu na wystawie w zamku Krobnitz w 2006 r.

➤ Goście na otwarciu wystawy

REGIONY ŚWIATA – Kuba

➤ *Małgorzata Myszak - autorka wystawy*

W dniu 24 marca 2007 r. cyklu regiony świata otwarto wystawę fotograficzną w „Kuba” Małgorzaty Myszak.

Na wystawie eksponowanych było 30 dużych fotogramów wykonanych przez autorkę w czasie jej pobytu na tej wyspie.

„Kiedy wyjeżdżamy z aparatem fotograficznym do kraju, który dla nas jest zupełnie odmienny od tych krajobrazów, do których przywykaliśmy latami, stajemy przed nie lada jakim problemem. Wszystko bowiem wygląda wyjątkowo interesująco, choćby dlatego, że jest obce naszym dotychczasowym doświadczeniom i obserwacjom.

To trudność, ale i rodzaj szansy. Możemy się bowiem skupić nad tymi zdarzeniami, widokami, które dla „tamtych” ludzi są banalną codziennością, a dla nas – odkryciem. Może to jest pewną prawidłowością, że wartościowe albumy o Egipcie są dziełem Japończyka, a wystawy zdjęć Ameryki, prezentowane przez polskich fotografików ponoć były zjawiskiem w Stanach Zjednoczonych?

Ale to nie jest – na szczęście – regułą. Choćby dlatego, że fotografia, jak każdy wyraz emocji i refleksji, ma kilka warstw. Jedne są niedostępne dla obcokrajowców, bowiem ich postrzeganie jest obce kulturowo materii kraju, którego przecież w ogóle nie znają, a inne z kolei mogą być możliwe do uchwycenia tylko przez obcych, bo dla „tuziemców” są zbyt banalne, by zwrócić ich uwagę.

Moje zdjęcia Kuby są rodzajem osobistego pamiętnika, zapisem obrazów, zapachów i smaków, które przez kilkadziesiąt dni były moim udziałem. Namówiona przez znajomych zdecydowałam się nimi podzielić. Nie dlatego, by nakłaniać kogokolwiek do zachwytów nad moimi zdjęciami, ale w przekonaniu, że warto zatrzymać oczy i myśl – choćby na chwilę – nad obrazami Kuby. Jakikolwiek bowiem wizerunek tej wyspy budują w naszej wyobraźni gazety, epatujące swoich czytelników głównie sprawami polityki, ta Kuba, prawdziwa Kuba ma swoje inne, codzienne, prawdziwe życie. Jest ono co najmniej tak samo ciekawe, jak prezentowane nam w gazetach, czy telewizji

przez ludzi mediów, którzy nie mają czasu zejść na inne, niż główne, ulice, spojrzeć w oczy ludziom, innym, niż wielkim. Ja miałam. To jest „moja” Kuba. Moja, bo mnie zafascynowała i zdobyła, ale i ja ją na swój sposób zdobyłam. Dla siebie i tych, którzy zechcą na te zdjęcia spojrzeć własnym okiem.”

Małgorzata Myszak – mieszkanka Karpacza. Podróżuje i fotografuje od wielu lat. Uwielbia fotografię krajobrazową i reportażową. W roku 2006 wyjechała turystycznie na Kubę, gdzie z aparatem fotograficznym przemierzyła ten kraj. Prezentowane na wystawie zdjęcia są efektem twórczym powstałym w czasie tego wyjazdu.

Sponsorem tej wystawy było Laboratorium Fotografii Profesjonalnej „PROLAB” w Jeleniej Górze.

➤ *Uroczystość otwarcia wystawy*

➤ *Goście na otwarciu wystawy*

LA PETITE FRANCE – Strasbourg

W dniu 25 maja 2007 r. z udziałem gości z Alzacji została otwarta kolejna wystawa w muzeum. Została ona zrealizowana w 2006 r. Autor tych zdjęć Zbigniew Kulik z Karpacza został zaproszony przez francuskiego fotografa Gerarda Lacumette do Alzacji we Francji do realizowanego projektu „Spojrzenie na Alzację” i niejako przy okazji fotografował stolicę tego wyjątkowo pięknego regionu europejskiego.

Prezentowane fotogramy pokazują zarówno starą jak i nową zabudowę Strasburga, miasta o wielu obliczach, urzekającego swoim osobliwym pięknem. Obok starego miasta noszącego nazwę „La Petite France” („Mała Francja”) i słynnej katedry, oglądać można było także bardzo nowoczesne budynki instytucji europejskich;

Parlamentu Europejskiego, Domu Europejskiego, Pałacu Sprawiedliwości.

Połączenie dawnej i współczesnej architektury daje niesamowite wrażenie. Jest tutaj wszystko to co zachwyca współczesnego turystę; piękne, stare domy utrzymane we wzorowej czystości i bardzo wiele zabytków oraz malownicze uliczki z licznymi restauracjami, jak i mnóstwo zieleni.

Jeżeli chce przeżyć się trochę atmosfery prawdziwej Francji, należy koniecznie zobaczyć „miasto na skrzyżowaniu dróg” czyli Strasbourg, a wcześniej obejrzyć wystawę fotograficzną „La Petite France”.

Wystawa przygotowana została w ramach współpracy Dolnego Śląska z z regionem partnerskim Alzacją.

› Uroczystość otwarcia wystawy

› La Petite France – Strasbourg

› Malarka na ulicy

› Parlament Europejski

› Goście na wernisażu

PAMIĄTKI TURYSTYCZNE

z Karkonoszy

➤ *Stefan Kayser*
- autor wystawy

W dniu 26 października 2007 roku otwarto wystawę „Pamiątki turystyczne z Karkonoszy” ze zbiorów Stefana Kaysera z Wrocławia. Zbiór ten składał się m.in. z dawnych obiektów szklanych tj. szklanek, pucharów, kufla, wazoników oraz dioram. Ciekawy był też zbiór czarno - białych fotografii z końca XIX wieku, na których oglądać można było najbardziej atrakcyjne miejsca dla dawnego wędrowca w Karkonoszach. Do wystawy tej przygotowano również reprodukcje fotograficzne grafik i widokówek z XIX/XX w. oraz oryginalnych zdjęć z Karkonoszy.

Eksponowana ona była od 26 października do 31 grudnia 2007 r.

➤ *Schronisko nad Małym Stawem*

➤ *Fotografia Śnieżki - koniec XIX w.*

➤ *Ozdobne szkło pamiątkowe z wodospadem Kamięńczyka*

➤ *Ozdobne szkło pamiątkowe z widokiem Śnieżki*

KOLEJE w Karkonoszach

W dniu 20 lipca 2007 r. otwarto w Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu wystawę „Koleje w Karkonoszach”. Jej autorem był Antoni Witczak znany przewodnik sudecki z Jeleniej Góry.

Na dokumentalnych zdjęciach, wykonanych przez w latach 1975 -2000 pokazane są linie kolejowe; z Jeleniej Góry do Kowar i do znanych stacji klimatycznych: Karpacza oraz Szklarskiej Poręby. Umieszczono także zdjęcia z bardzo malowniczej trasy kolejowej Jelenia Góra - Lwówek Śląski, jak i wiele innych na tym terenie.

Poza fotografiami na wystawie oglądać można było modele dawnych pociągów kolejowych, archiwalne zdjęcia i widokówki związane z kolejnictwem oraz unikalne już bilety kolejowe eksploatowanych linii kolejowych.

Wystawę oglądać było można do końca września 2007 r. Później wystawa ta eksponowana była w siedzibie Towarzystwa Miłośników Kowar w Kowarach.

Pierwsze połączenie kolejowe uruchomiono w Anglii w 1825 r., a już 22 maja 1842 r. otwarto linię kolejową na Śląsku; z Wrocławia do Oławy. Był to pierwszy odcinek „Kolei Górnośląskiej”. Rok później ruszył pociąg „Kolei Wrocławsko-Świebodzińskiej” w kierunku Sudetów do Świebodzi. Jej celem było dotarcie do Wałbrzycha (1853) i rozbudowa linii w rejonie Przedgórze Sudeckiego.

Od roku 1844 zaczęło funkcjonować połączenie z Legnicą zbudowane przez Spółkę „Kolei Dolnośląsko - Marchijskiej”. W roku 1848 stolica Dolnego Śląska posiadała już łączność z; Berlinem, Dreznem, Pragą, Wiedniem, Krakowem, Szczecinem i Warszawą. W roku 1862 zapadła decyzja o budowie pierwszorzędnej linii kolejowej, skracającej połączenie Berlina z Wiedniem; ze Zgorzelca przez Lubań, Gryfów, Jelenią Górę, Wałbrzych do Kłodzka. Budowa tego traktu kolejowego była trudna i kosztowna ze względu na jej górski przebieg i konieczność pokonania licznych przeszkód terenowych.

Już w roku 1865 dotarł pierwszy pociąg ze Zgorzelca do Rybnicy, oddalonej w linii prostej od najstarszego kurortu w Sudetach - Cieplic Śląskich o 6 km. Po zbudowaniu kamiennego wieloprzęsłowego mostu nad Bobrem, u wylotu Borowego Jaru, otrzymała Jelenia Góra w dniu 20 sierpnia 1866 r. pierwsze połączenie kolejowe. Rok później ukończono trasę: Wałbrzych-Jelenia Góra (15.08.1867 r.), a w roku 1879 całą linię, która z późniejszymi liniami bocznymi otrzymała nazwę „Śląskiej Kolei Górskiej”. Powstanie stacji kolejowej w Jeleniej Górze umożliwiło w niedległej przyszłości rozpoczęcie budowy linii kolejowych w Karkonosze. Kierunki i przebieg tras wyznaczył rozwijający się w Kotlinie Jeleniogórskiej przemysł oraz położenie znanych stacji klimatycznych - Karpacza i Szklarskiej Poręby. Kolej w kotlinie miała zapewnić tani transport towarów i surowców, a jednocześnie obsłużyć lokalny i dalekobieżny ruch pasażerski.

Pierwszą inwestycją była budowa połączenia Jelenia Góra -Mysłakowice-Kowary (14,8 km), ukończona 15.05.1882 r. Następnie linię kolejową przedłużono do Kamiennej Góry (25,1 km), wykuwając trzeci co do długości tunel (1011 m) na Dolnym Śląsku pod Przełęczą Kowarską, prowadząc ją na wysokich nasypach serpentynami. Oddano ją do użytku w 1905 r. Służyła ona m.in. do transportu rudy żelaza bezpośrednio z kopalni, przy której usytuowano stację kolejową Kowary Górne i dolomitu z okolic Pisarzowic.

➤ Antoni Witczak - autor wystawy

W roku 1895 prywatna spółka buduje pierwszy odcinek linii drugorzędnej z Mysłakowic do Miłkowa (3,7 km) i dalej bardzo stromy odcinek do Karpacza o długości 3,1 km i pochyleniu toru 49 promili. Otwarcie połączenia z Jelenią Górą nastąpiło już 1 lipca 1895 r. Obsługiwała ona ruch towarowy z trzech papierni, a przede wszystkim umożliwiała dotarcie w Karkonosze turystom i czasowiczom. Stacja końcowa położona była na wysokości 535 m n.p.m. Dzięki temu Karpacz otrzymuje połączenia kolejowe poprzez Zgorzelec i Wrocław z ważniejszymi miastami Europy. Przyjeżdżają pociągi bezpośrednio z Berlina oraz pociągi sezonowe z narciarzami. W latach 70-tych XIX wieku funkcjonuje codziennie połączenie z Dreznem.

W roku 1888 rozpoczęto prace przy budowie linii kolejowej do Szklarskiej Poręby, największego wówczas ośrodka wczasowego w Karkonoszach. Powstał drugi dworzec – Jelenia Góra Zachodnia z bocznica do fabryki celulozy. W dniu 1 lipca 1891 r. dotarł pierwszy pociąg do uzdrowiska Cieplice Śląskie, a 20 grudnia tego roku do Piechowic. Zbudowano specjalnie parowozownię i wieżę ciśnień. Przez 11 lat znajdowała się tu stacja końcowa i zaplecze techniczne dla budowy typowo górskiego odcinka trasy do Szklarskiej Poręby Górnej i dalej do Jakuszyca (24 km). Budowa linii z łukami o promieniu 190 m i spadkach do 26 promili wymagała usypania wysokich nasypów i wykucia głębokich przekopów oraz poprowadzenie jej serpentynami. Przed stacją w Szklarskiej Porębie Dolnej powstał na łuku trasy tunel. Różnica wysokości pomiędzy stacjami tego odcinka wyniosła ponad 500 m. W dniu 25 czerwca 1902 r. otwarto połączenie kolejowe z Jelenią Górą, a trzy miesiące później połączenie z kolejami po czeskiej stronie Karkonoszy: stacja Tkacze-Horni Polubny nad Harrachowem. Linia posiadała liczne bocznicę towarowe do zakładów przemysłowych usytuowanych na całej trasie jej przebiegu. Wykorzystywano ją do transportu drewna i kwarcu z Gór Izerskich, maszyn papierniczych produkowanych w Cieplicach i zaopatrzenia fabryk w węgiel oraz surowce.

Na początku XX wieku zapadła decyzja budowy zapory i elektrowni wodnej w dolinie Bobru koło Pilchowic, po wielkiej powodzi w Kotlinie Jeleniogórskiej w 1897 r. Zbiegła się ona w czasie z decyzją budowy linii kolejowej Jelenia Góra – Lwówek, stanowiącej część trasy do Żagania (105 km) przez Zebrzydową i Bory Dolnośląskie. Najtrudniejszy technicznie, bo przebiegający przez pagórkowaty teren Pogórza Izerskiego był odcinek z Siedlęcina do Lwówka. W latach 1904–1906 zbudowano odcinek z Jeleniej Góry do Siedlęcina. Wykorzystywano go do transportu maszyn, materiałów i urządzeń dla rozpoczętej już inwestycji hydrotechnicznej. Nad powstającym jeziorem zaporowym wzniesiono wysoki most stalowy, lokalizując za nim przysta-

nek Pilchowice–Zapora. Na dalszym 10 kilometrowym odcinku trasy z Siedlęcina do Wlenia wykuto 3 tunele, wniesiono kamienny wiadukt i most na Bobrze w Nieleśnie. W roku 1909 oddano do użytku cały 33 kilometrowy, najbardziej malowniczy odcinek trasy do Lwówka Śląskiego, kończąc tym samym ostatnią inwestycję kolejową w Kotlinie Jeleniogórskiej. Nie zrealizowane plany zakładały, bowiem budowę linii łącznikowych wzdłuż Karkonoszy z Sobieszowa do Miłkowa (połączenie Szklarska Poręba–Karpacz) oraz Karpacz – Kowary (połączenie do Kamiennej Góry). Śmiało projekty przewidywały nawet budowę linii kolejowej przez najwyższe partie Karkonoszy do Czech i linii kolei zębatych do Karpacza Górnego i na Przełęcz Karkonoską z Podgórzyna.

W latach międzywojennych zakończono elektryfikację linii kolejowych „Śląskich Kolei Górskich” na trasie Zgorzelec – Jelenia Góra – Wrocław (1928) oraz trasy z Jeleniej Góry do

zdemontowali na Śląsku trakcję elektryczną i elektrownię kolejową w Ścinawce, zabierając również tabor trakcyjny i wyposażenie. Na wymienione linie wróciły parowozy, a wśród nich bardzo przydatne na górskich trasach, tendzaki Pt-48 polskiej produkcji. Ponownie udało się zelektryfikować linie; Wrocław–Jelenia Góra (1966), Jelenia Góra–Lubań Śląski (1986) i Jelenia Góra – Szklarska Poręba Górna (1987). W latach dziewięćdziesiątych ub. wieku zaczęto demontować bocznicę i tory łącznikowe do zakładów przemysłowych, kładąc kres przewozom towarowym. Pierwszą linią kolejową Kotliny Jeleniogórskiej, którą zamknięto dla ruchu osobowego była trasa Kowary–Kamienna Góra (1986), potem Mysłakowice–Kowary i Mysłakowice–Karpacz (2000). Z 16 połączeń dziennie na trasie Jelenia Góra – Szklarska Poręba (1990) zostało jedno. Z 9 połączeń do Lwówka doliną Bobru zostały jeszcze 3. Podobna sytuacja jest na całym Ślą-

➤ *Pociąg relacji Jelenia Góra – Karpacz*

Karpacza (1934), Szklarskiej Poręby–Kořenova (1923) (Czechosłowacja) oraz Kamiennej Góry przez Kowary (1932). Pociągi prowadziły lokomotywy elektryczne zbudowane specjalnie dla Śląskich Kolei Górskich, przystosowane dla trudnych warunków technicznych (ostre łuki, duże nachylenie torów, małe odległości między stacjami). Po II wojnie światowej Rosjanie, na mocy porozumienia rządowego,

gdzie znane uzdrowiska, miejscowości turystyczne i ośrodki narciarskie tracą połączenia kolejowe na rzecz komunikacji autobusowej.

I chociaż kolej była i jest najwygodniejszym i najpewniejszym środkiem komunikacyjnym w dziejach ludzkości, to dzisiaj na przykładzie kolei w Kotlinie Jeleniogórskiej nie możemy tego powiedzieć.

ANTONI WITCZAK

ZAKOCHAŁEM SIĘ w Karkonoszach

› BERLIN

Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu było współorganizatorem wystawy poświęconej Tadeuszowi Różewiczowi oraz Carlowi i Gerardowi Hauptmannom w ramach prezentacji Dolnego Śląska w Przedstawicielstwie Brandenburgii w Berlinie.

Województwo Dolnośląskie z miastem Wrocław prezentowało produkty turystyczne Dolnego Śląska, Expo

2012 oraz politykę innowacyjną regionu. Gospodarzem tego całego przedsięwzięcia był Marszałek Województwa Dolnośląskiego i premier rządu Brandenburgii. Wzięło w nim udział ponad trzystu zaproszonych gości, w tym wielu przedstawicieli prasy, radia i telewizji. Jej zakończeniem był wieczór polski – kolacja promująca polskie potrawy.

› SCHWERIN

W ramach obchodu „Tygodnia Polskiego” w Schwerinie w Niemczech przygotowana została przez Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu i Muzeum Karkonoskie w Jeleniej górze – instytucje kultury samorządu Województwa Dolnośląskiego wystawa fotogramów pt. „Zakochałem się w Karkonoszach”.

Została ona otwarta w dniu 1 września 2007 r. w obecności wielu zaproszonych gości przez Niemiecko – Polskie Towarzystwo w Meklemburgii.

Prezentowane na niej były czarno – białe i barwne fotogramy ukazujące trzech wybitnych twórców kultury, związanych z Karkonoszami; Carla i Gerharda Hauptmanna oraz Tadeusza Różewicza. Składa się na nią wiele unikalnych i archiwalnych zdjęć pokazujących w tych górach niemieckich twórców, jak również i polskiego poetę i dramaturga. Dzięki tej wystawie zwiedzający mogli poznać nie

tylko znakomitych niemieckich i polskich mistrzów pióra, ale i piękne Karkonosze, które pobudzały ich inspirację twórczą. Wystawa ta prezentowana była do dnia 27 września 2007 r. Organizatorem „Tygodnia Polskiego” w Schwerinie było Niemiecko – Polskie Towarzystwo w Meklemburgii.

Patronat nad imprezą objął Ambascador RP w Niemczech, Marszałek Województwa Dolnośląskiego oraz władze Landtagu Meklemburgii-Pomorza Przedniego.

› Uroczystość otwarcia wystawy

SPOJRZENIA na Alzację

➤ Goście na otwarciu wystawy

➤ Wiceprezydent Regionu Alzacji J.P. Heider (z prawej strony) oglądający wystawę

Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu uczestniczyło też w realizacji wystawy, którą zorganizował Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu pt.: „Spojrzenia na Alzację” („Regards Croises sur l’Alsace), w której wzięli udział trzej fotograficy: Toomas Kokovkin z Estonii, Gérard Lacoumette z Francji oraz Zbigniew Kulik z Karpacza. Wernisaż odbył się w dniu 23 maja 2007 r. w Muzeum Miejskim Wrocławia „Arsenał”. Wystawę można było oglądać od 23 do 27 maja 2007 r.

➤ Fotografie prezentowane na wystawie „Spojrzenia na Alzację”

TADEUSZ RÓŻEWICZ w Pradze

➤ Tadeusz Różewicz na wystawie w Instytucie Polskim w Pradze

Wybitny polski twórca Tadeusz Różewicz swoje 86 urodziny obchodził w Republice Czeskiej. Przybył tam na zaproszenie Macieja Szymanowskiego Dyrektora Instytutu Polskiego w Pradze. Stało się to nieco później niżli początkowo zaplanowano, bowiem wcześniej musiał odebrać kolejne wielkie wyróżnienie – doktorat honoris causa przyznany Mu przez Akademię Sztuk Pięknych we Wrocławiu.

W związku z Jego przyjazdem do „Złotej Pragi” zorganizowano również wystawę fotogramów Zbigniewa Kulika z Karpacza pt. „Tadeusz Różewicz w Karkonoszach”. Fotografik ten od wielu lat dokumentuje pobyty tego znakomitego literata w Karkonoszach, w górach położonych na granicy Polski i Czech. Wystawa ta przygotowana została w 2006 roku z okazji 85 urodzin poety przez Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu oraz Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu w ramach cyklu imprez pod wspólnym tytułem „Archipelag T. Różewicza”. Natomiast instytut przygotował dodatkowo prezentację wybranych plakatów zaprojektowanych i wykonanych z okazji premier sztuk teatralnych tego wybitnego dramaturga.

Wielbiciele polskiej poezji nie mogli być pewni do samego końca przyjazdu mistrza. Dodatkowo do tej niepewności przyczynił się zamach na polskiego ambasadora w stolicy Iraku. Ministerstwo Spraw Zagranicznych wydało tymczasowy zakaz organizowania wszelkich imprez, w tym i kulturalnych w polskich ambasadach, jak i w podległych mu instytutach. Rozważano więc możliwość przeniesienia tego spotkania do... Instytutu Słowackiego w Pradze, co znowu nie byłoby jakąś wyjątkową sprawą, bowiem poprzednie spotkanie z Tadeuszem Różewiczem w Pradze zorganizowano w... Instytucie Węgierskim! Dyrekcja Instytutu Polskiego w Pradze w drodze wyjątku otrzymała jednak upragnione pozwolenie. Było to więc pierwsze spotkanie autorskie w długoletnim życiu wielkiego Polaka, które zorganizowano za specjalnym pozwoleniem i pod dyskretną ochroną.

Spotkanie z obecnym kierownictwem Instytutu w Pradze z Maciejem Szymanowskim i jego zastępczynią Anną Godlewską odbyło się zaraz po przyjeździe mistrza pióra w czasie uroczystej kolacji w restauracji „Ritt”, niedaleko od siedziby instytutu. Zaproszony gość wspominał swoje poprzednie wizyty w Pradze aż od 1950 roku, kiedy to przyjechał tutaj po raz pierwszy z grupą polskich pisarzy. W jego pamięci pozostały spotkania z czeskimi i słowackimi twórcami, jak również z tłumaczami literatury polskiej. Wspominał swoje wrażenia z oglądania zabytków starego miasta oraz z miejsca ostatniego spoczynku wybitnego pisarza dra Franza Kafki (1883-1924) na cmentarzu żydowskim. Ten niemieckojęzyczny pisarz z Pragi pochodzenia żydowskiego w swoich powieściach stworzył model sytuacji zwanej sytuacją kafkowską, którego istotą był konflikt znie-

wolonej jednostki z anonimową, nadrzędną wobec niej instancją. T. Różewicz wyraził ponownie wolę odwiedzenia tego miejsca, co też dzień później zostało uczynione. Następnym życzeniem poety było sfotografowanie Go na tle pomnika F. Kafki postawionego w Pradze w 80 rocznicę śmierci pisarza. Wieczorny spacer zakończył pierwszy dzień pobytu w jesiennej złotej, czeskiej Pradze.

Niedzielnny poranek, dość zimny ale za to słoneczny, wieszcz spędził oglądając zabytki centrum Pragi, które zostało zapisane w roku 1992 r. na liście światowego dziedzictwa UNESCO, dzięki czemu miasto to jest uważane dzisiaj za jedno z najbardziej atrakcyjnych miast Europy. Kiedy zegar na wieży historycznego ratusza wybił godzinę dziesiątą mistrz przekroczył już progi Muzeum Alfonsa Marii Muchy (1860-1939) – wybitnego czeskiego malarza i grafika, w którego twórczości łączą się tradycje bizantyjskie i współczesne. Znakiem rozpoznawczym Muchy są grafiki wyidealizowanych postaci pięknej kobiety otoczonej naręczem kwiatów i liści, symbolami i arabeskami. Zgromadzone tutaj dzieła

➤ Dyrektor Instytutu Polskiego Maciej Szymański otwierający wystawę

w ilości prawie 100 sztuk to malarstwo olejne, rysunki, pastele oraz fotografie, efekt żmudnej i ciężkiej pracy, który przyczynił się do jego światowej sławy. Poeta wspominał piękną aktorkę Sarah Bernhardt, która

była inspiracją twórczą do powstania wielu cennych prac tego malarza, szczególnie plakatów scenicznych.

Potem jeszcze zwiedzanie kolejnej wystawy prac Salvadore Dali (1904-1989), znakomitego malarza hiszpańskiego, jednego z najbardziej znanych do dzisiaj surrealistów, który postrzegany był jako skrajny ekscentryk. A artyści tacy jak Dali stara-

➤ Zbigniew Kulik - fotografik i Tadeusz Różewicz - poeta

li się wykreować wówczas obrazy burzące logiczny porządek rzeczywistości.

Oczywiście nie mogło obyć się też bez przejścia mostu Karola na Wełtawie, który łączy dzielnice Malá Strana i Staré Město, jedna z najświetniejszych i najczęściej odwiedzanych atrakcji turystycznych tego miasta. Jest to najstarszy zachowany most kamienny świata o tej rozpiętości prześel. W okresie baroku most ozdobiono 30 posągami świętych, dziełami m.in. Matthiasa Bernarda Brauna i rodziny Brokoff. Na jednej z balustrad umieszczono tablicę pamiątkową poświęconą św. Janowi Nepomucenowi - podobno w tym miejscu wrzucono go z rozkazu króla Wacława IV do rzeki. Miniaturą zbudowaną na wzór tego mostu jest nasz gotycki most z kamiennymi rzeźbami w Kłodzku na Dolnym Śląsku.

W czasie pobytu nie obeszło się też od zwiedzenia Hradczanów, powstała w XIV w. "królewska" dzielnica na zachodnim, wysokim brzegu Wełtawy, z zamkiem. W jej skład wchodzi kompleks zamku królewskiego, bazylika św. Jerzego, słynna Złota Uliczka, ogrody królewskie z Belwederem oraz budowana przez prawie sześć stuleci katedra św. Wita, Wacława i Wojciecha, siedziba arcybiskupa, która jest dzisiaj wybitnym przykładem architektury późnego gotyku. Jej wnętrze zawiera wiele cennych dzieł sztuki, w tym między innymi gotyckie nagrobki królów czeskich. Chętnych do jej obejrzenia jest codziennie tyłu, że ustawiają się przed nią zawsze bar-

dzo długie kolejki. Tylko dzięki obrotnemu kierowcy z Instytutu Polskiego udało się wejść do katedry poza ustaloną kolejnością. A kolejny dzień pobytu zakończony został kolacją w typowej praskiej restauracji, oczywiście z tradycyjnym czeskim piwem.

Poniedziałek (15 października 2007) był najważniejszym dniem pobytu. Zaczął się on od obejrzenia nowej siedziby Instytutu Polskiego w Pradze (Malé náměstí 1, wejście z ulicy Karlovej 27) położonego w samym centrum miasta, niedaleko rynku. Mimo, że samo wejście do niego nie jest tak atrakcyjne, to już w środku robi bardzo dobre wrażenie swoim ładnym i estetycznym wyglądem. Recepcja, sale wystawowe, zaplecze administracyjne - biurowe, sala spotkań oraz wyjątkowo piękny wewnętrzny, oszklony dziedziniec, pośrodku którego rośnie drzewo liściaste, o tej porze roku ozłoczone barwami jesieni.

Tadeusz Różewicz obejrzał przygotowaną wystawę fotograficzną, będącą dokumentacją jego pobytów w Karkonoszach oraz sprowadzone z Polski plakaty. Nie byłyby On sobą, gdyby nie rzucił paru swoich uwag, ale generalnie wykazał duże zadowolenie. Zaskoczony jednak był tym, iż parę plakatów do jego sztuk nie było mu znanych, a ocenił je wyjątkowo dobrze. Na planszy tytułowej przygotowanej do wystawy fotograficznej „Tadeusz Różewicz w Karkonoszach” złożył na pamiątkę swojego tutaj pobytu autograf.

W obecności bardzo wielu zaproszonych gości, pośród których było też немало młodych osób, jak później okazało się uczniów ze Szkoły Polskiej w Pradze, odbyło się oficjalne otwarcie wystawy fotograficznej, po której oprowadzał jej autor prezentowanych fotografii.

Telewizja Czeska skupiła swoją uwagę na polskim twórcy zakochanym w Karkonoszach, dzięki któremu parę lat temu powstały piękne utwory związane z tymi górami i ludźmi, które są ważne także dla kultury czeskiej.

Głównym i najważniejszym punktem pobytu Tadeusza Różewicza w Pradze było jednak Jego spotkanie autorskie. Poprowadził je na przemian w języku polskim i czeskim Václav Burian, wybitny znawca kultury polskiej, przy aktywnym udziale Vlasty Dvořáčkovéj, wielce zasłużonej dla nas Polaków tłumaczki dzieł mistrza na język czeski. Już sam wielki stos prezentowanych i przetłumaczonych książek Tadeusza Różewicza na język czeski musiał

budzić wielki podziw! Ale w rzeczy samej chodziło nie tylko o tłumaczenia, które były ważne nie tylko dla kultury czeskiej, ale i za nowatorski styl pisania oraz poruszania spraw ważnych dla współczesnego człowieka.

Vlasta Dvořáčková czytała po czesku wybrane i tłumaczone przez siebie utwory Różewicza. Ten zaś z kolei chwalił i dziękował jej za to co uczyniła zmieniając ich polską na czeską wersję językową. Wspominał pierwsze wspólne spotkania w ówczesnej Czechosłowacji, a także i u siebie w Polsce, w Gliwicach.

Ale słuchacze chcieli przede wszystkim słuchać Mistrza! Przecież dlatego tutaj przyszli. I nie zawiedli się. Mimo sędziwego wieku Tadeusz Różewicz czytał w skupieniu swoje utwory, które trafiały bezpośrednio w serce i dusze zgromadzonych słuchaczy. Za co autor otrzymał gromkie brawa.

Ten wspaniały wieczór autorski trwałby zapewne jeszcze bardzo długo, ale jak to

➤ Praga - fragment miasta

w życiu zawsze bywa, kiedyś skończyć się musi. Potem długi maraton z podpisywaniem książek, który trwałby jeszcze dłużej, gdyby nie kolejny zaplanowany punkt programu... lampka szampana, wspaniały tort w kształcie rozłożonej książki z napisem „100 lat”.

Wieczór ten zakończył się wspólnym odśpiewaniem mistrzowi pióra.... sto lat.

Ale mając już te lata co mistrz pióra, należy Mu dzisiaj życzyć jeszcze więcej!

PRAGA, 16 PAŹDZIERNIKA 2007 R.
ZBIGNIEW KULIK

ZBIORY muzealne

Stan zbiorów na dzień 31 grudnia 2007 r.;
- muzealia razem - 2.271, depozyty - 378
eksponatów.

W ciągu roku zakupiono 24 eksponaty
(pamiątki turystyczne z Karkonoszy) i 14

archiwaliów (dawnych zdjęć z Karkonoszy
- 2 poł. XIX w.) na ogólną kwotę 6.000 zł.
Otrzymano dary od 4 osób; M. Abramowicz - Medal pamiątkowy 50 - lat GOPR,
S.Stanek - puchar za zajęcie III miejsca

w MP 2000 r. (w słomie gigancie), R. Korzeniowski - pamiątkowy dyplom Polskiego Komitetu Olimpijskiego (za złoty medal olimpijski - Sydney 2000 r.), J. Badydzianka - buty narciarskie z ok. 1957 r.

DAR Roberta Korzeniowskiego

Wybitny polski sportowiec - lekkoatleta Robert Korzeniowski podarował do zbiorów muzealnych w Karpaczu dyplom honorowy, jaki otrzymał od Polskiego Komitetu Olimpijskiego za sukcesy osiągnięte podczas Igrzysk XXVII Olimpiady w Sydney w 2000 r.

„Sukces ten pozostanie nam wszystkim na długo w pamięci. Niech stanowi wzór dla naśladowania, a dla polskiej młodzieży będzie zachętą do uprawiania sportu i poszukiwania w nim dróg na przyszłość” - wypisał w nim Prezes Polskiego Komitetu Olimpijskiego.

Z kolei sam mistrz R. Korzeniowski w piśmie załączonym do daru napisał:

„Z najserdeczniejszymi życzeniami dla Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu”.

Dar ten poważnie wzbogaca zbiory muzealne związane z igrzyskami olimpijskimi.

WYDAWNICTWA w 2007 r.

Muzeum przygotowało i wydało w czasie roku sprawozdawczego następujące wydawnictwa:

Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu
 Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu
 Karkonosze zima
 Pamiątki Turystyczne z Karkonoszy
 Koleje w Karkonoszach
 La Petite France
 Kuba
 Karkonosze
 Karkonosze zimą
 Przyrodnicze fascynacje
 Muzeum Sportu i Turystyki
 Karkonosze zimą

Muzeum Sportu i Turystyki plakat oświatowy, 1000 egz.
 Muzeum Sportu i Turystyki plakat do wystawy czasowej
 Pamiątki turystyczne z Karkonoszy katalog, 300 egz.
 Koleje w Karkonoszach katalog, 300 egz.
 La Petite France katalog, 300 egz.
 Regiony świata „Kuba” katalog, 300 egz.
 Przewodnik po wystawie stałej przewodnik, 1000 egz.
 Karkonosze rocznik, 500 egz.
 Karkonosze zimą katalog, 500 egz.
 Przyrodnicze fascynacje katalog, 400 egz.
 Muzeum Sportu i Turystyki folder reklamowy, 10000 egz.

PROGRAM OPERACYJNY

„Mecenat 2007”

Muzeum zrealizowało program pod tytułem: POZNANIE KARKONOSZY TO POZNANIE ICH HISTORII - digitalizacja zbiorów Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu i ich prezentacja na stronie internetowej w ramach programu „Tworzenie i wdrażanie systemów informatycznych w sferze kultury” POROZUMIENIE Nr 1252/DSK/JST z dnia 15 czerwca 2007 r. zawarte pomiędzy Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego a Jednostką Kultury - Województwa Dolnośląskiego.

Jego celem było rozpoczęcie digitalizacji zbiorów muzealnych oraz utworzenie strony internetowej dla muzeum, jako impulsu rozwojowego dla Muzeum Sportu i Turystyki. Muzeum ma przez to możliwość przedstawienia swojej działalności i osiągnięć w zakresie gromadzenia, przechowywania i udostępniania dóbr kultury w zakresie sportu i turystyki oraz kultury. Wzbogaca to znaczenie atrakcyjność turystyczną miasta i regionu dla turystów z kraju i zagranicy - strony internetowe opracowane zostały w językach obcych; w języku angielskim i niemieckim.

W realizacji zadania uczestniczyli dwóch pracowników muzeum raz autorzy tekstów oraz pracownicy z wybranej firmy Jaremen Press z Jeleniej Góry.

Wirtualne muzeum jest niezwykle atrakcyjną formą edukacji - ma znaczenie popularyzatorskie i naukowo-badawcze. Dodatkową zaletą takiego rozwiązania jest łatwość udostępnienia możliwości zwiedzania osobom niepełnosprawnym, którzy mają utrudniony dostęp. Stronę internetową odwiedziło do 31 grudnia 2007 roku, w czasie dwóch miesięcy ponad 70.000 osób!

Jednym z celów projektu było propagowanie kultury regionalnej oraz informowanie o wydarzeniach kulturowych w regionie za pomocą obszernej witryny internetowej zawierającej bazy danych informujące o dostępnych w muzeum ekspozycjach, wystawach oraz wydarzeniach kulturalnych.

Pracownicy muzeum dokonali wyboru 300 muzealiów ekspozycji z działu:

sport, turystyka, środowisko przyrodnicze Karkonoszy oraz grafik i archiwaliów do digitalizacji, kierując się ich unikalnością, szczególną wartością w posiadanych zbiorach muzealnych. Następnie przedstawiciel firmy wykonawczej dokonał ich digitalizacji - wykonał zdjęcia aparatem cyfrowym w odpowiednim zapisie cyfrowym jpg. Zdjęcia te poddane zostały obróbce w programie komputerowym, a w końcowym etapie umieszczone w „Galerii ekspozycji” na stronie internetowej w odpowiednich działach.

Po zatwierdzeniu projektu strony głównej ustalono „Menu główne”, na które składa się: Wystawa stała, Wystawa czasowa - aktualna, Wystawy czasowe - historia, Olimpijczyki, Klub Olimpijczyka, Historia, Różewicz T. w Karkonoszach, Aktualności, Loka-

lizacja, Kontakt oraz „Media”; Galeria ekspozycji, Wydawnictwa, BIP - Biuletyn, Licznik gości, Dane adresowe muzeum, Godziny otwarcia muzeum, Ceny biletów wstępu.

Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu uzyskało zgodę na zawieszenie opracowanej strony na serwerze Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego - www.dolnyslask.pl

Po szczegółowych uzgodnieniach technicznych opracowana strona internetowa umieszczona została pod następującym adresem:

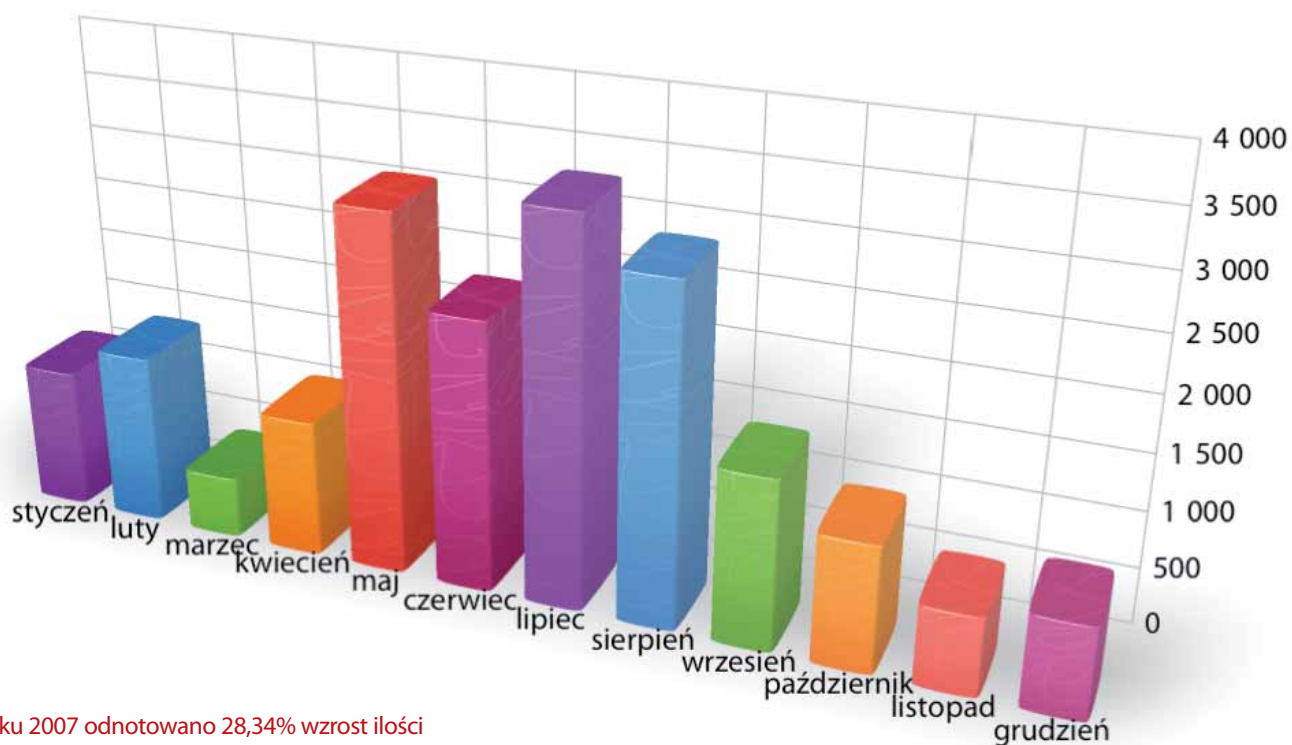
www.muzeum sportu.dolnyslask.pl

Pracownik muzeum będzie mógł dalej uzupełniać aktualne dane na stronie internetowej oraz powiększać ilość ekspozycji prezentowanych w „Galerii”.

FREKWENCJA w muzeum w 2007 r.

Miesiąc	Ilość zwiedzających w 2007 r.				
	indywidualnie	zbiorowo	odpłatnie	bezpłatnie	razem
Styczeń	518	741	871	388	1259
Luty	733	799	1029	503	1532
Marzec	231	318	311	238	549
Kwiecień	548	677	752	473	1225
Maj	629	2561	2788	402	3190
Czerwiec	889	1515	2063	341	2404
Lipiec	2398	1004	2150	1252	3402
Sierpień	2439	555	2290	704	2994
Wrzesień	965	549	1189	325	1514
Październik	540	584	764	360	1124
Listopad	265	434	377	322	699
Grudzień	391	422	583	230	813
Ogółem	10546	10159	15167	5538	20705

Wystawy zorganizowane poza siedzibą muzeum zwiedziło łącznie około 30 tysięcy osób (dane instytucji, w których eksponowane były wystawy)

W roku 2007 odnotowano 28,34% wzrost ilości zwiedzających muzeum w odniesieniu do 2006 roku - 16.133 osoby

AMBASADOR REPUBLIKI ŁOTEWSKIEJ z wizytą w Karpaczu

W dniu 10 maja 2007 r. przebywał w Karpaczu Alberts Sarkanis Ambasador Republiki Łotewskiej w Polsce, pełniący te obowiązki również w Rumunii i Bułgarii.

Dyplomata ten zwiedził w towarzystwie swojej żony kościół Wang w Karpaczu Górnym, gdzie przewodnikiem był ks. Edwin Pech oraz zbiory Muzeum Sportu i Turystyki, oprowadzany przez Zbigniewa Kulika - dyrektora muzeum.

W czasie prowadzonych rozmów ambasador wyraził zainteresowanie rozwijaniem współpracy kulturalnej łotewsko - polskiej w regionie jeleniogórskim, rozważając również możliwość prezentacji kultury łotewskiej w muzeum w Karpaczu.

ODWIEDZINY wicepremiera

W dniu 9 maja 2007 r. muzeum zwiedził Przemysław Gosiewski Wicepremier Rządu RP. Po wystawie oprowadzany był Antoniego Witczaka przewodnika sudeckiego, pracownika muzeum.

GOŚCIE z Danii

Wspólne zdjęcie przed muzeum rodziny Nielsa Erika Nielse na burmistrza Hammel w Danii, miasta partnerskiego Karpacza z Tadeuszem Różewiczem i Józefem Piotrowskim - byłym burmistrzem miasta Karpacza.

PIERWSZE POSIEDZENIE

Rady Muzeum Sportu i Turystyki

W dniu 30 kwietnia 2007 r. odbyło się pierwsze w historii tej placówki muzealnej posiedzenie Rady Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu powołanej Uchwałą Nr 4280/II/06 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 21 listopada 2006 r.

Rada Muzeum przy Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu (2006- 2010)

dr Jaremen Daria	- przewodniczący
Poczos Andrzej	- zastępca przewodniczącego
Abramowicz Maciej	- członek
dr Kmieć Krzysztof	- członek
Kayser Stefan	- członek
dr Paliga Zdzisław	- członek
Pawluszek Andrzej	- członek
ks.Pech Edwin	- członek
Raksa Kazimierz	- członek
Ryba Bogdan	- członek
Zaprucka Julita	- członek
Zawiła Gabriela	- członek

Przewodniczącą Rady Muzeum została wybrana dr Daria Jaremen pracownik naukowy Akademii Ekonomicznej – Katedra Marketingu i Zarządzania w Turystyce w Jeleniej Górze, wiceprzewodniczącym Andrzej Paczos dyrektor Muzeum Przyrodniczego w Jeleniej Górze – Cieplicach.

Protokół z posiedzenia Rady Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu w dniu 30 marca 2007 r.

Członków Rady Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu oraz zaproszone osoby powitał Zbigniew Kulik – dyrektor muzeum. Lista obecności stanowi Załącznik nr 1.

Stwierdzono obecność 10 członków Rady na 12 powołanych przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego, co stanowi odpowiednią ilość do podejmowania prawomocnych uchwał.

Następnie dyrektor muzeum oprowadził po ekspozycji stałej i czasowej, informując zarówno o historii muzeum,

zorganizowanej wystawie, zgromadzonych eksponatach i planach dalszych zmian oraz modernizacji.

Pierwsze posiedzenie Rady Muzeum rozpoczął dyrektor muzeum zapoznając obecnych z Uchwałą Nr 4280/II/06 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 21 listopada 2006 r. w sprawie powołania członków Rady Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu.

Następnie odbyła się autoprezentacja członków Rady Muzeum.

W dalszej kolejności dyrektor przedstawił projekt Regulaminu Rady Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu, który po

W związku z brakiem innych kandydatur przystąpiono do głosowania.

Za przyjęciem przedstawionej kandydatury głosowało 10 osób, przeciwko – 0 głosów.

Uchwałą nr 2/07 Rady Muzeum Sportu i Turystyki w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady.

Na Zastępcę Przewodniczącego zgłoszono Andrzeja Paczosa – dyrektora Muzeum Przyrodniczego Jeleniej Górze. W związku z brakiem innych kandydatur przystąpiono do głosowania.

Za przyjęciem przedstawionej kandydatury głosowało 10 osób, przeciwko – 0 głosów.

➤ Posiedzenie Rady Muzeum Sportu i Turystyki

dyskusji przyjęty został w głosowaniu jednogłośnie. Załącznik nr 2.

Uchwałą nr 1/07 Rady Muzeum Sportu i Turystyki w sprawie przyjęcia Regulaminu Rady Muzeum Sportu i Turystyki.

Zgodnie z Regulaminem Rady przystąpiono do wyboru Przewodniczącego i jego Zastępcy. Na przewodniczącego zgłoszona została jedna osoba: dr Daria E. Jaremen – pracownik naukowy Akademii Ekonomicznej w Jeleniej Górze.

Uchwałą nr 3/07 Rady Muzeum Sportu i Turystyki w sprawie wyboru Zastępcy Przewodniczącego Rady.

Po wyborach przewodniczenie Radzie Muzeum przejęła Pani dr Daria Elżbieta Jaremen. Dyrektor muzeum przedstawił Panią Annę Guz – pracownika Muzeum Sportu i Turystyki na Sekretarza Rady.

Za przyjęciem przedstawionej kandydatury głosowało 10 osób, przeciwko – 0 głosów.

Uchwała nr 4/07 Rady Muzeum Sportu i Turystyki w sprawie zatwierdzenia wyboru Sekretarza Rady.

Następnie przystąpiono do przedstawienia sprawozdań;

1/Dyrektora Muzeum Sportu i Turystyki z działalności merytorycznej Muzeum Sportu i Turystyki za 2006 rok,

2/Głównego księgowego z działalności finansowej Muzeum Sportu i Turystyki za 2006 r.

Po przeprowadzonej dyskusji i podjęto uchwałę;

Uchwała nr 5/07 Rady Muzeum - Rada Muzeum zatwierdza sprawozdanie działalności merytorycznej i finansowej Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu za 2006 rok.

Za jej przyjęciem głosowało 10 osób, przeciwko - 0 głosów.

W dalszej kolejności przystąpiono do zapoznania się z planami pracy merytorycznej Muzeum Sportu i Turystyki na 2007 r.- przedstawionego przez dyrektora muzeum i planu finansowego przez głównego księgowego;

Po dyskusji i podjęto uchwałę;

Uchwała nr 6/07 Rada Muzeum zatwierdza przedstawiony plan działalności merytorycznej i finansowej Muzeum Sportu i Turystyki na 2007 r.

Za jej przyjęciem głosowało 10 osób, przeciwko - 0 głosów.

Dyrektor Muzeum następnie przedstawił członkom Rady plan zamiany wystawy stałej w części; „Z dziejów sportów zimowych” przewidzianej do realizacji w 2007 roku.

W planie ujęte zostały następujące działy w ekspozycji stałej;

- Towarzystwo Karkonoskie - RGV (1880 -1945),
- Sporty zimowe w Karkonoszach do I połowy XX w.,
- Sport i turystyka w Karkonoszach po II wojnie światowej (1945 - 1950),
- Bobsleje - historia,
- Saneczkarstwo 1 gabłota - historia,
- Saneczkarstwo 2 gabłota - osiągnięcia sportowe (medale, puchary itp.),
- Skoki narciarskie - historia,
- Biegi narciarskie, w tym „Bieg Piastów”,
- Łyżwiarstwo - historia,
- Klub „Śnieżka” w Karpaczu - historia i osiągnięcia,
- Karkonoski Klub Olimpijczyka.

Po dyskusji przyjęto uchwałę;

Uchwała nr 7/07 Rady Muzeum Sportu i Turystyki

ków: jednego merytorycznego (asystent - kustosz) i drugiego do działu księgowości (referent do spraw finansowych).

➤ Posiedzenie Rady Muzeum Sportu i Turystyki

Rada Muzeum zatwierdza przedstawiony przez dyrektora muzeum plan zamian wystawy stałej.

Dyrektor przedstawił obecny stan funkcjonowania muzeum po jego podziale i wydzieleniu z Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, gdzie wcześniej prowadzona była praca merytoryczna w Dziale Naukowo - Oświatowym oraz Administracyjnym. Dział ten przygotowywał i organizował wystawy czasowe. Obecnie w muzeum w Karpaczu nie ma etatu pracownika merytorycznego (asystenta - kustosa), który zajmowałby się eksponatami i samą organizacją wystaw, jak i działalnością oświatową - podstawową działalnością każdego muzeum. Również wcześniej wiele prac administracyjno - gospodarczych prowadzonych było przez dyrekcję w Warszawie. Obecnie muzeum w Karpaczu będąc samodzielną instytucją kultury samo wykonuje powyższe zadania samodzielnie i jeden pracownik w dziale administracyjno - gospodarczym: główny księgowy jest nadmiernie obciążony zwiększonym zakresem obowiązków służbowych.

Dyrektor zawniósł o pozytywną opinię w sprawie wystąpienia do Zarządu Województwa Dolnośląskiego o zwiększenie dotacji dla muzeum z przeznaczeniem na zatrudnienie dwóch pracowni-

Po wystąpieniu dyrektora i przeprowadzonej dyskusji przystąpiono do głosowania i podjęto uchwałę;

Uchwała nr 8/07 Rady Muzeum Sportu i Turystyki w sprawie pozytywnego zaopiniowania wystąpienia Dyrektora Muzeum do Zarządu Województwa Dolnośląskiego w sprawie zwiększenia dotacji dla muzeum celem jej przeznaczenia na zatrudnienie dwóch pracowników: merytorycznego i referenta do spraw finansowych.

Ostatnim punktem posiedzenia Rady były wolne wnioski.

Dr K. Kmiec - członek rady zaproponował organizację przez Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu konkursu na ekslibris o tematyce sportowej i olimpijskiej w roku olimpijskim, deklarując swoją pomoc przy jego organizacji.

Mgr Gabriela Zawila zwróciła uwagę na zwiększenie ilości organizacji wystaw czasowych o tematyce sportowej w planach muzeum w najbliższych latach.

Wobec braku dalszych wniosków posiedzenie Rady Muzeum Sportu i Turystyki zakończono.

PROTOKOLANT: ANNA GUZ

DZIAŁALNOŚĆ oświatowo-kulturalna

Mgr Danuta Klich przeprowadziła w muzeum w ramach prac zleconych 30 lekcji muzealnych dla dzieci ze szkół podstawowych z Karpacza i Kowar oraz Ściegien, w których wzięło udział 940 dzieci.

Tematy lekcji muzealnych:

- Legenda karkonoska o Duchu Gór w oparciu o ekspozycję muzealną,
- Muzealne eksponaty źródłem informacji o dawnym życiu mieszkańców Karpacza i jego okolic,
- muzeum jako źródło informacji i inne.

Lekcje te cieszyły się dużą popularnością wśród nauczycieli i uczniów. Istnieje na nie duże zapotrzebowanie ze strony szkół podstawowych i gimnazjów.

Dla młodzieży przebywającej na wypożyczynku w czasie wakacji w Karpaczu zorganizowano cztery prelekcje ilustrowane przezroczami pt. „Karkonosze wczoraj i dziś”. Przygotowano dla środków masowego przekazu informacje o działalności muzeum i organizowanych wystawach oraz działalności oświatowej, które przesyłano pocztą internetową.

Informacje o muzeum i organizowanych wystawach oraz godzinach otwarcia publi-

cowane były w prasie regionalnej; „Nowiny Jeleniogórskie”, „Słowo Polskie – Gazeta Wrocławska”, regionalne wydanie „Gazety Wyborczej” oraz w prasie niemieckiej.

Udzielano pomocy uczniom i studentom w poszukiwaniu materiałów do pisania prac końcowych i magisterskich.

Wykonano i przekazano fotografie muzeum i eksponatów do jubileuszowego wydawnictwa 60 – lecia Klubu Sportowego „Śnieżka” w Karpaczu.

SPRAWY administracyjno-gospodarcze

Muzeum podpisało umowę z Dolnośląskim Urzędem Wojewódzkim na zatrudnienie jednej osoby odbywającej zastępczą służbę wojskową na stanowisku – pracownik pomocniczy przy konserwacji terenów zielonych.

W budynku zaplecza gospodarczego znajdującym się obok muzeum w pomieszczeniu piwnicy wymurowane zostały ścianki działowe, przez co jedno duże pomieszczenie zostało podzielone na trzy mniejsze. Są one wykorzystywane na:

- magazyn eksponatów,
- magazyn podręcznych rzeczy gospodarczych,
- pomieszczenie przeznaczone na przechowywanie kosiarek, łopat, grabi, itp.

Wymienione zostały także okna oraz drzwi balkonowe, a podłogi wyłożono panelami podłogowymi. Budynek ten po wykonaniu tych prac wykorzystywany jest nie tylko jako miejsce, gdzie znajduje się; podręczna biblioteka, archiwum muzealne

i archiwum zakładowe, ale również jako miejsce pracy pracownika merytorycznego i do organizacji spotkań i lekcji muzealnych.

Wyremontowano bardzo zniszczoną podmurówkę pod ogrodzenie posesji od strony zachodniej ok. 35 metrów bieżących.

Większość tych prac została wykonana przez pracowników muzeum (portierów) w ramach godzin pracy.

ZATRUDNIENIE

Wykaz osób pracujących w muzeum w 2007 r. (stan na dzień 31.XII.2007 r.):

- Zbigniew Kulik – dyrektor
- Antoni Witczak – główny księgowy
- Zuzanna Sienkiewicz – starszy referent do spraw finansowych
- Mariusz Sawicki – asystent muzealny
- Anna Guz – młodszy dokumentalista
- Krystyna Kamzel – opiekun ekspozycji
- Andrzej Klimas – starszy portier
- Wojciech Witczak – starszy portier
- Rafał Mesjasz – portier

W muzeum odbywał również służbę zastępczą jeden Krzysztof Myrcha poborowy skierowany przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu.

Heimathäusel Krummhübel

Muzeum w Karpaczu na dawnych pocztówkach

Alte Bauernstube im Heimathäusel, Krummhübel, Böhmen

› Zbiorowy portret mieszkańców Karpacza – 2007 r.

› Uczestnicy otwarcia wystawy „La Petite France – Strasbourg” przed muzeum